

НАПРЕДЪКА НА RAIL4SEE
ЩЕ СЕ ОБСЪЖДА В СОЛУН

на стр. 4

ВЪВ ВСЯКО НЕЩО МОЖЕ
ДА СЕ ОТКРИЕ ВДЪХНОВЕНИЕ

на стр. 5

ПОЛОЖИТЕЛНА ТЕНДЕНЦИЯ В ТРАНСПОРТНИТЕ ВРЪЗКИ НА БЪЛГАРИЯ И РУМЪНИЯ

Констатираха в Гюргево зам. министър Антон Гинев и държавният секретар на румънското транспортно министерство Юлиан Матаке

В ранния следобед на русенската гара бяха дошли много любопитни граждани, за да посрещнат луксозния влак на румънското кралско семейство. Атракционното пътуване, в което участваше и българска транспортна делегация, бе организирано по случай 75-годишнината на Железопътния музей на Румъния, която се отбелязва тържествено на обновената жп гара в Гюргево. От наша страна в събитието участваха зам.-министърът на транспорта, информационните технологии и съобщенията Антон Гинев, генералният директор на НК „Железопътна инфраструктура“ Милчо Ламбрев, зам.-изпълнителният директор на „Холдинг БДЖ“ ЕАД Чавдар Трендафилов.

Надявам се в бъдеще да бъдат изградени още много мостове, които да подобрят икономическите и социалните ни връзки между двете страни, заяви зам.-министър Гинев на официалната церемония в Гюргево. Той допълни, че в същия ден се навършват 145 години от изграждането на жп линията, която свързва Букурещ с Гюргево. Още когато е изграждан първият мост над Дунав политиките в България и Румъния са осъзнали, че транспорта е в основата на развитието на социалните и икономическите връзки, подчерта Гинев. По думите му, в резултат от добрата съвместна работа между двете държави, от близо

На стр. 4

„ХОЛДИНГ БДЖ“ ЕАД И ДЪЩЕРНИТЕ МУ ДРУЖЕСТВА С ISO 9001:2008

Сертификатите бяха дадени на превозвача за усъвършенстваните му системи за управление, които вече отговарят на изискванията на международно признатия стандарт ISO 9001:2008. Стартирането на проекта за разработването и внедряването на тези системи в БДЖ – Група е стратегическо решение на ръководството на

холдинга.

Във всяка организация успешното и ефективно управление на процесите гарантира високо качество за нейните крайни клиенти. Целта на внедряването е да се подобри управлението на процесите чрез прилагането на системен подход, което е основното изискване на стандарт ISO 9001:2008. Стремелът на висшия

мениджмънт на железопътния превозвач, е чрез системите за управление на качеството да усъвършенства параметрите на предоставяните транспортни услуги и непрекъснато да удовлетворява нарастващите изисквания на клиентите и партньорите си, осигурявайки възможност за по-добро им разбиране.

С внедряване на този тип управленски системи Групата постига и много по-ефективно управление на ресурсите и адекватен контрол на дейностите при предоставяне на предлаганите от нея услуги. Осигурява се също правилното и своевременно протичане на оперативната информация, която е в основата на всички значими управленски

решения на мениджърския екип във всяка организация.

Присъждането на сертификатите повишава и международния имидж на „Холдинг БДЖ“ ЕАД, „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД и „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД. Те са гаранция за надеждност и коректност на предлаганите от дружествата транспортни услуги.

НАМАЛИХА ТАРИФИТЕ

Гroupe Eurotunnel – френско-британска компания, експлоатираща и поддържаща тунела под Ламанша, намали значително таксите за използване на съоръжението. Пътуването през него вече струва между 25 и 45 на сто по-евтино, в зависимост от дните от седмицата и периода от денонощието, когато се осъществява преминаването. От дружеството се надяват това да доведе до увеличаване на товарните влакове, пътуващи между Обединеното кралство и континентална Европа. Целта е техният брой да скочи до 5 000 годишно през 2018 г.

Мярката бе предприета през юни м. г. Тогава Европейската

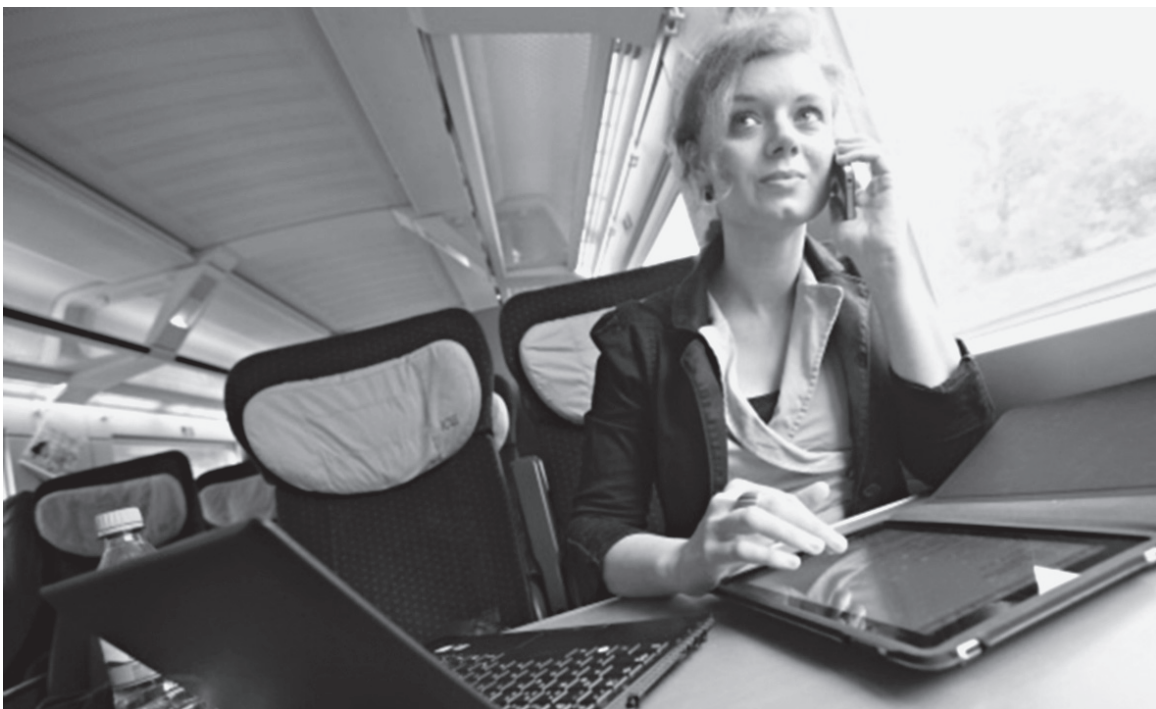
комисия започна разследване за установяване на степента на съпричастност на Франция и Великобритания към нарушаването на нормите на ЕС за открит достъп до инфраструктурата на тунела. Преразгледаните тарифи влязоха в сила от настоящия месец и ще са валидни до 2023 г. Освен това от Eurotunnel удължиха до 2018 г. намаленията си за нови компании-клиенти и разшириха техния обхват. Те вече важат не само за интермодалните влакове, но и за композициите, превозващи нови автомобили, напитки, продукти и пътнически товари.

Европейската комисия приветства промените и прекрати разследването срещу двете

страни. От нея отбелязаха, че свиването на таксите е разумно решение с оглед на това, че засега се използва малко повече от 50 процента от товарните и пътническите възможности на тунела. През съоръжението всеки ден минават средно по 7 товарни композиции, докато при откриването му очакванията са били за 30 – 40 влака. С други думи засега товародателите отдават предпочитанията си на автомобилния транспорт.

Тунелът, съединяващ Великобритания с континенталната част на Европа, бе открит през 1994 г. Дължината му е около 51 км, от които 39 км преминават под пролива Ламанш.

И германските скоростни влакове с качествен wi-fi

До края на годината във всички високоскоростни пътнически влакове ICE на германските железници (Deutsche bahn) ще бъде осигурен качествен и бърз интернет. Оборудването на съставите с необходимата апаратура вече е започнало.

И в момента Deutsche bahn разполагат с композиции, предоставящи на пътниците възможност за свързване със световната мрежа. Броят им обаче е ограничен, а от безжичния интернет понякога има какво да се желае като ско-

рост и стабилност. Германските влакове с wi-fi оперират по около 3 000 км от железните пътища на страната. След увеличаването на количеството им в края на годината се очаква интернет свързаността да се разрасне до 5 200 км от жп линиите. За сравнение общата дължина на германската жп мрежа е 41 315 км.

Презентирайки инициативата германският министър на транспорта и цифровата инфраструктура Александър Добриндт коментира, че във връзка с развитието

на съвременните технологии, повсеместното осигуряване на достъп до интернет пространството става един от приоритетите в жп сектора.

Освен в съставите, германските железници се стараят да осигурят wi-fi покритие и на жп гарите. Такова вече има в 120 гарови комплекса в страната. Достъпът до услугата и в композицииите, и на жп спирките като цяло е платен. Удоволствието да сърфирате бързо и безпроблемно струва 4,95 евро на денонощие.

Строежът на скоростното трасе Токио – Нагоя започва есента

През октомври - ноември т. г. японската железопътна компания JR Central ще започне строителството на суперскоростна магнитна жп магистрала. Тя ще е с дължина 286 км и трябва да свърже столицата Токио и третия по големина промишлен център в страната Нагоя. Предвидено е да се обслужва от т.нар. влакове-стрели на „магнитна възглавница“ Maglev.

Технологията, която стои в основата на задвижване на тези състави е магнитната левитация (Magnetic levitation - оттам и съкращението Maglev). При нея, под влиянието на системата от мощни противостоящи си магнити между влакът и специалната линия се създава въздушна възглавница. Така той си „лети“ на около 10 см във въздуха над релсовия път без да го докосва. Друга система от такива електромагнити пък го „бута“ напред и го ускорява. При това положение, влияние върху неговата скорост оказва само съпротивлението на въздуха. Тестовите показатели, че японските състави Maglev ще могат да се движат с около 500 км/ч и да изминават разстоянието между Токио и Нагоя за 40 минути. Те ще предлагат по-комфортен и тих превоз от експресите, както и по-икономичен разход на електроенергия.

Заради технологичната си сложност трасето ще бъде завършено чак през 2027 г. С оглед на безопасността около 60 на сто от него ще преминава през тунели (в т.ч. и под земята). Предвижда се JR Central да похарчи за построяването му 52,4 млрд. долара. Колосалната сума произтича от високата стойност на системи за формиране на силното магнитно поле и тяхната технологична сложност.

За Летните олимпийски игри, които трябва да се проведат в Япония през 2020 г., е възможно да бъде открит 5-километров пилотен участък от магнитната линия. Това ще позволи да се демонстрират възможностите на новата транспортна система пред гостите на Олимпиадата.

Безплатна вода в московските електрички и метро

Заради необичайно високите температури в Русия по жп гарите и най-оживените метростанции на Москва започнаха да раздават безплатна питейна вода на пътниците. Акцията се осъществява от Централната крайградска пътническа компания, обслужваща влаковите линии в московския регион и операторът на градския метрополитен. С този жест те искат да направят пътуването на клиентите си по-комфортно.

Живителната течност се предлага свободно на пероните на крайградските електрички и на територията на 10-те най-използвани метростанции в най-горещото време от деня – между 14 и 16 ч. През останалото време за ожаденелите пътници са осигурени автомати за продажба на вода. Специално за подземната железница е предвидено, ако температурата на спирките надхвърли 28 градуса, водата да започне да се раздава безплатно и в останалото време.

През последните седмици в руската столица се отчитат аномално високи за региона температури надхвърлящи 35 градуса. Акцията ще продължи до отминаването на жегите и ще се възобновява при ново покачване на термометъра.

Страницата подготви: Ивайло ПАШОВ

ШВЕЙЦАРСКИЯТ ПЪТ КЪМ СЪВЪРШЕНСТВОТО

Точни като швейцарски часовник, за-видно безопасни, из-ключително сигурни и много комфортни. Като такива се сла-вят федералните же-лезници на Швейцария (SBB) по целия свят. Уви, през последните години това вече не е точно така.

Статистиката сочи, че бавно, но упорито точността на швейцарските влакове се влошава всяка година. През 2013 г. 87,5 на сто от тях са спазили разписанието без закъснения. Това е по-лош резултат спрямо предходните 2012 и 2011 г. – когато съответно 88 и 89,8 процента от съставите на SBB са били напълно пунктуални. Разбира се, тук трябва да е ясно, че изобщо не става дума за драстични нарушения на графика на движение. По правилата на SBB за закъсняла се приема всяка композиция, пристигнала на гарата с повече от 3 минути от планираното време. Затова тази болка не е голяма.

По-голямо притеснение буди влошаването на безопасността в жп транспорта на конфедерацията. През 2013 г. бе регистриран първият железопътен инцидент в страната с човешка жертва за последните три години. Това стана на 30 юли при челен сблъсък на два швейцарски международни влака, пътуващи от и за Лозана. Инцидентът стана на 100 м от гарата в Гранж пре Марнан в кантона Во, Западна Швейцария. Загина машинистът на единия влак, а 44 от пътниците бяха ранени. Разследването установи, че оцелелия влаков водач е потеглил от гарата без да се съобрази с червения сигнал на сигнализацията и композициите са се озовали в един коловоз.

Шест месеца по-рано, на 10 януари 2013 г. при друга подобна „среща“ между два регионални влака край гара Нойхаузен ам Райнфал (Северна Швейцария) пострадаха леко 27 пасажери. Причината пак е минаване на червен семафор на единия от влаковете. Вградената система

за безопасност регистрира това и автоматично активира аварийната му спирачка, но заради инерцията се стига до удар. За сравнение последните подобни два инцидента в страната са през 2011 г., но са далеч по-леки и ранени в тях са общо 4 души.

Буди тревога и влошаващата се сигурност в швейцарските железници. От много региони на конфедерацията съобщават за ръст на кражбите на лично имущество в съставите. В кантона Во например, през 2012 г. те са скочили със 150 процента в сравнение с 2011 г. В Женева също има нарастване на незаконните присвоения с 38 на сто. В кантона Санкт Гален пък регистрират двойно увеличение спрямо 2010 г. Най-честите жертви на влаковите крадци са чуждестранните туристи. Те атакуват пасажерите, пътуващи от и до летищата на Женева и Цюрих. Задигат им багажа и слизат от вагона преди влакът да потегли. Гостите на страната обикновено остават удивени, тъй като в Швейцария и железниците й се наблюдават едни от най-ниските нива на престъпност в света.

Ситуацията с комфорта на пътниците също не е съвсем розова. По някои от маршрутите често се налага те да пътуват прави, тъй като във вагоните няма достатъчно седящи места. Това явление особено отчетливо се наблюдава по линиите Берн – Цюрих – Санкт Гален, Базел – Лиестал и Женева – Лозана. В същото време от швейцарското транспортно министерство и железниците твърдо възнамеряват да повишат

цените на билетите за пътуване с железопътен транспорт до 2017 г. Повод за възмущение в този случай обаче няма. Целта е оправдана – модернизация на SBB, възвръщане на старата слава на релсовия транспорт и повишаване качеството на предлаганите услуги.

Швейцарските железници планират да се реформират чрез комплекс от мерки. Основните от тях са насочени към запазване на ценовата атрактивност на жп транспорта (въпреки планираното увеличение на пътническата тарифа) и повишаване на безопасността на превозите.

И напред SBB ще продължават да предлагат постоянни и промоционални (сезонни, кампанийни) жп карти, даващи отстъпка на пътниците между 50 и 70 на сто от стандартните цени на превозните документи. Както и „горещи“ (евтини) предварителни билети за конкретни маршрути, влакове и време от деня. Вече е факт и отмяната на допълнителните за пътувания през нощта. До скоро на пасажерите, поели на път с железницата в тъмната част от денонощието, се налагаше да плащат и добавка от 4 швейцарски франка (3,30 евро) към цената на превозния документ. Отпадането й се очаква да привлече към железницата по-

започнат навлизане в него, за да не се озоват влаковете един срещу друг.

Същевременно SBB ускори процесът по монтиране на общоевропейската система за управление на влаковете. Планирано е тя да покрие цялата жп мрежа на страната до 2025 г., а проектът се оценява за 325 млн. швейцарски франка (267 млн. евро). Подизпълнител на дейността е немският концерн Siemens, който е разработил системата за автоматизирано централизирано управление на швейцарското жп движение Ittis. Очаква се тя да помогне за

ване на проблема с повишаване на пътническата вместимост на влаковете в пиковите часове и по най-натоварените линии. Едно от тестваните решения е включването на вагони с места за правостоящи пасажери в градските и крайградски пътнически композиции. Очаква се така да се транспортират от 10 до 20 процента повече пътници от обичайното.

Обмисля се и въвеждане на ново, по-ритмично жп разписание, позволяващо на съставите да пътуват по-често. Така клиентите ще чакат по-малко по гарите. Осъществяването на идеята е свързано с изграждане на нови жп линии за експреси по някои направления и с намаляване интервалите на движение между влаковете. Последното ще позволи и да се вдигне скоростта им. Разбира се, това е свързано с големи инвестиции и финансирането неминуемо ще легне на плещите на пасажерите във вид на по-високи тарифи на превозите.

За да спечелят клиентите от SBB са предвидили различни екстри под формата на нови услуги. Така например в композициите ще се появят стюарди, които не само ще се стараят да направят пътуването им

Стюарди работят пробно в няколко пътническите състава на SBB

подобряване на пунктуалността на влаковете.

За защита на пътниците от посегателства срещу личния им багаж в композициите ще се увеличава полицейското присъствие и видеонаблюдението. Новите влакове се поръчват с видеокамери

по коридорите и около вратите, а на наличните те се монтират по време на ремонтите и техническото обслужване. Изключителен акцент се поставя и върху мерките за повишаване на атрактивността на железниците и на удобството на пасажерите.

С цел подобряване на железопътния трафик федералните железници на Швейцария – (SBB) започнаха да изпитват различни иновационни способности за реша-

максимално удобно, но и ще ги запазват със своевременна информация. Освен това вече е създадена специална служба към железниците, която срещу поносима такса (39 евро за багажни единици до 25 кг или до 5 куфара срещу 80 евро) поема грижата да достави багажа на пасажера до указан от него адрес, както и да го върне обратно. Това е идеална опция за отпускарите.

От тази година е в ход и мащабното оборудване на швейцарските влакове и гари с бърз и надежден безплатен безжичен интернет (Wi-fi). До 2015 г. ще е достъпен на почти 100 гарови комплекса и в 1 083 вагона от композициите по основните маршрути. Предстоят и доставки на нови влакове Duplex с вградени 3G- и Wi-fi мрежи.

Ивайло ПАШОВ

Внедряването на модерна система за управление на жп движението ще повиши безопасността на швейцарските железници

До края на годината в повечето швейцарски гари и главни влакове ще има интернет покритие

вече младежи, които предпочитат да пътуват точно тогава.

Още през миналата есен бяха анонсирани и нови мерки, целящи подобряване на безопасността по жп мрежата на конфедерацията. Те са пряко следствие от катастрофите през 2013 г. На жп гарите, където влаковото движение се осъществява по един коловоз, вече има специални контролори, които дават изрично разрешение на машинистите да потеглят или

НАПРЕДЪКА НА RAIL4SEE ЩЕ СЕ ОБСЪЖДА В СОЛУН

В продължение на два дни, 19 и 20 юни, „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД и Столична община ще участват в международна среща по проекта RAIL4SEE (Rail Hub Cities for South East Europe). Домакини на събитието, което се провежда в Солун, ще бъдат Гръцкия транспортен институт (HIT/CERTH) и TrainOSE. В срещата участват и представители на всички други партньори по проекта, които са от Словакия, Италия, Австрия, Румъния, Унгария, Хърватия и Словения.

През първия ден ще се отчете напредъка по проекта. Ще се провеждат срещи и дискусии, на които ще се направи оценка на пилотните дейности по хармонизирането на разписанията на градския с железопътния транспорт, възможностите за единно издаване на билети, подобряване

Българските партньори „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД и Столична община ще участват в двудневните срещи

на свързаността между хъбовете и предоставяне на информация на гражданите за движението на публичния транспорт. Представителите на страните, участващи в проекта Rail4see, ще разгледат и възможностите, които предлага железопътният транспорт за развитието на туризма в Югоизточна Европа.

Вторият ден на срещата се посвещава на обособените в рамките на проекта три регионални клъстера: Венеция – Триест – Болоня – Любляна, Будапеща – Братислава – Виена – Загреб, Солун – София – Букурещ – Загреб. Те се занимават с разглеждането на специфичните проблеми на

всеки един клъстер и разработване на съвместни решения за участващите в тях страни.

В рамките на събитието ще се обсъждат въпроси, които засягат отделни регионални и национални политики в областта на транспорта, въз основа на които ще се търси общо предложение за дългосрочни мерки, подпомагащи постигането на стабилност. По време на дискусиите Гръцкият институт по транспорта ще представи „Стратегическа книга за развитието на железопътния транспорт в Югоизточна Европа“, а Словашките железници ще запознаят участниците с доклад, който представя възможностите

за подобряване на връзките между отделните хъбовете.

Припомняме, че 28 партньори от 10 страни, сред които „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД и Столична община, си сътрудничат в инициатива за развитието на железопътния транспорт в Югоизточна Европа. RAIL4SEE е проект на стойност 4.8 млн. евро, който се осъществява в рамките на тема „Мрежа от градове – транспортни центрове за по-добър достъп до транспортни услуги и повишена мобилност на хората в страните от Югоизточна Европа“ (Network of (hub) cities for an increased access and mobility of people in

the SEE-region) по Програма за международно сътрудничество в Югоизточна Европа (South East Europe Transnational Co-operation Programme – SEETCP).

Проектът е насочен към повишаване на конкурентоспособността и интеграцията на този регион, не чрез инфраструктурни мерки и действия, допринасящи за подобряване на железопътния и обществен транспорт, а за развитието и интегрирането на 11 хъба - Болоня, Венеция, Триест, Любляна, Виена, Братислава, Будапеща, Солун, София, Загреб, Букурещ и допълнително Белград - в международни транспортни коридори.

ПОЛОЖИТЕЛНА ТЕНДЕНЦИЯ В ТРАНСПОРТНИТЕ ВРЪЗКИ НА БЪЛГАРИЯ И РУМЪНИЯ

От стр. 1

месец редовен пътнически влак свързва България с Румъния. А само преди броени дни по моста „Нова Европа“ е преминала и първата товарна композиция. Отварянето на железопътния трафик по това направление е още една успешна стъпка към модернизиранието и развитието на железопътния транспорт у нас и в северната ни съседка, коментира българският зам.-министър. Държавният секретар на Министерството на транспорта на Румъния Юлиан Матаке, който ръководеше румънската делегация, пък обобщи, че отношенията между двете страни през последните години имат положителна градация, доказателство за която са и постигнатите резултати.

По случай крълата годишнина на жп музея на съседите ни, Антон Гинев подари на Юлиан Матаке скрепителни елементи, използвани при строежа на Дунав мост. След това официалните гости от двете страни на реката и жителите на Гюргево имаха възможност да разгледат фотоизложбата, организирана от музея и да изслушат презентация на тема: „70 години от изграждането на жп линията Букурещ – Гюргево“. След церемонията официалните делегации на двете страни преминаха по Дунав мост с румънския кралски влак, който беше пристигнал специално за събитието от Бу-

курещ. За около час и половина всеки на двата бряга на Дунав можеше да се качи в него и да разгледа отблизо луксозния интериор във вагоните. За да е по-автентична атмосферата в Гюргево бяха дошли момичета, облечени в рокли от началото на 20 век. Имаше и каляска с два породисти коня, с които някои от посетителите се снимаха.

По информация на музейните работници влакът е изработен през 1928 г. в Милано и е поръчан от румънския крал Фердинанд I. Той е искал да си осигури комфорт за своите официални пътувания. Но вагоните и парният локомотив са били готови една година след неговата смърт. Мебелите в обзавеждането са изработвани в цяла Европа. Столовете и канпелетата са тапицирани с телешка кожа от Кордоба, а огледалата и лампите са от миланско стъкло и чешки кристал. Някои от петте вагона на композицията са предназначени за почивка на високопоставените пътници. Единият е предвиден за голяма трапезария. В нея е бил последният обяд на крал Михай, преди да напусне страната, а по-късно влакът е разхождал гостите на Чаушеско като Никита Хрушчов, американският президент Джералд Форд, Леонид Брежнев, Тодор Живков, Йосип Броз Тито.

Композицията може да развива 160 км/ч, но разходите

за поддръжката ѝ са големи и затова потомците на кралската фамилия са я оставили за експлоатация на туристическо дружество. Но тя продължава да е тяхна собственост и сега по всяко време могат да пътуват с нея.

По-късно на гарата в Русе зам.-министър Гинев отбеляза, че българският Музей на транспорта е създаден по повод

100-годишнината от пускането в експлоатация на първата жп линия у нас, свързваща дунавския град с Варна. Той обясни, че музеят се помещава в сградата на първата железопътна гара в България, която е обявена за паметник на културата. В него са събрани оригинални експонати, свързани с историята на железницата ни, между които са най-стария запазен у нас

парен локомотив, произведен през 1848 г. в Манчестър, както и вагон-салон № 1 „Султание“, изработен през 1866 г. в Брюксел. Заместник-министърът изтъкна и значението на новата железопътна русенска гара, построена през 1955 г., превърнала се в един от символите на крайдунавския град. Двете делегации разгледаха експонатите и в нашия Музей на транспорта.

„Холдинг БДЖ“ ЕАД отново подкрепи талантиливи млади творци

Вече осма година „Холдинг БДЖ“ ЕАД осигурява безплатното пътуване за децата, които участват в организираните от Българското национално радио Национален радиоконкурс за детско литературно творчество „Искри“. 31-ото издание на конкурса се проведе на 15 юни в София и отново събра млади таланти от цялата страна, които заслужено получиха възможност за изява в националния ефир.

С влак до столицата пътуваха десет от отличените деца, които живеят в Бургас, Казанлък, Русе и Сливен. След приключването на конкурса националният железопътен превозвач се погрижи и за прибирането на талантиливите юноши до родните им градове.

С влак на компанията безплатното пътуване и победителите в конкурса „Народните

будители и Аз“. В четвъртото му издание се включиха над 8 300 ученици от Пловдивска, Пазарджишка, Софийска и Благоевградска област. За състезателите от Пловдивско, заели първо и второ място във всяка една от възрастовите групи, „Холдинг БДЖ“ ЕАД осигури специален вагон от Града на тепетата до София и обратно. Благодарение на това учениците имаха възможност да посетят забележителностите на столицата. В допълнителния вагон, окичен с плакати на състезанието „Народните будители и Аз“, пътуваха 80 от изявените малки творци.

Ръководството на „Холдинг Български държавни железници“ ЕАД подкрепя всички инициативи, чрез които се дава възможност за приобщаването на българските деца към културните ценности и тяхното съхраняване.

ВЪВ ВСЯКО НЕЩО МОЖЕ ДА СЕ ОТКРИЕ ВДЪХНОВЕНИЕ

Завърши изложбата „Графика, рисунка и живопис“ на Мариета Кулова, организирана от сдружение „Клуб на железничаря“, във филиала му на Централна гара София. Тя беше открита по повод 24 май и даде възможност на любителите на изобразителното изкуство да се докоснат до разнообразното творчество и дълбока емоционалност на художничката, вече години наред свързана професионално с железниците. Те станаха моя съдба и любима работа, обича да повтаря тя. Но в свободното си време винаги се е отдавала на една единствена страст – рисуването. По стечение на обстоятелствата от първа професия то се превръща в любимо занимание, в хоби, от което никога не би се отказала.

Мариета Кулова е родена и живее в Горна Оряховица. Завършила е изобразително изкуство, специалност „Графика“, в класа на професор Никола Хаджитанев във Великотърновския университет „Св.Св.Кирил и Методий“, а втора специалност има „Естетика на

Св.Кирил и Методий“. Междувременно работи и като инспектор-жилища в секцията, а от 2010 г. е главен специалист в Звеното за управление на собствеността и кадастъра. Паралелно от 1998 г. е и технически секретар на директора на тогавашната железопътна секция.

Колкото до съчетаването на двете съвсем противоположни призвания – железница и рисуване, Мариета Кулева е на обратното мнение. За нея те са напълно съвместими и дори се допълват. От пътуванията си например трупам много впечатления, от срещите си с различни хора – също. После всичко това го превръща в ескизи, в картини. В творчеството, вдъхновението на човек идва откъдето и иска да го преосмисли, да го изрази чрез образния език на четката. Това няма как да бъде спряно. Но зависи кой как гледа на заобикалящата го действителност, защото във всяко нещо може да се намери образ, смята художничката. Твърди, че трябва да се помъчим да направим

Твърди художничката Мариета Кулова, чиито творби бяха изложени в София

е смесената – туш и пастел, както и пастелните ескизи. Темите, които я вдъхновяват, са градските пейзажи и селски кътчета със стилна възрожденска архитектура, природата в различните ѝ състояния, страстите човешки. „Сюжет за една картина може да се намери във всичко, защото в рисуването е важно не само умението, водеща е мисълта и чувството на автора, отношението му към художествения предмет. Все в този дух, със своите специфични изразни средства за мен то е еманация на сърдечните пориви и личното отношение на твореца към заобикалящия го свят, израз на аристократизма на човешкия дух“ – споделя естетическите си възгледи Мариета Кулева.

Повечето от творбите ѝ са излагани във Велико Търново, София, Варна, Трявна и в родния ѝ град. Голяма част от тях се намират в частни колекции у нас и зад граница. Предимно създава пейзажи, натюрморти, портрети и композиции в графичните техники офорт, суха игла, туш, пастел, гваш, акварел, както и маслена живопис. Но една от любимите ѝ картини остава „Копнения“, където естетика и философия тясно се преплитат. Създадена е преди седем – осем години, в особен за авторката период. Дълго време никъде не е показвана, защото е твърде лична. Същото се отнася и за цикъла „Голи тела“, които отскоро са изложени във варненски хотел. Обича и графичните си рисунки, които са по-умозрителни. Цветята

Художничката с една от любимите си картини „Копнения“

си рисува само от натура, докато пейзажите изключително са плод на натрупани впечатления, които по-късно намират цветен израз.

Най-хубавите картини обаче за Мариета Кулева са все още ненарисуваните, тези, които се раждат в мислите и сънищата и после добиват плът. Става въпрос за образа и рисунката, като израз на вътрешното виждане и усещане

на нещата. Защото изкуството се съпреживява, само когато бъде показвано, твърди тя. Докато ъгълът на пречупване на действителните образи се отразява в картината, изразяваща емоцията на автора. Затова и любимата мисъл за Мариета е на Ван Гог: „Погледната със страстно око, действителността се превръща в приказка“.

Мая Димитрова

изобразителното изкуство“. Дори дипломната ѝ работа е посветена на естетиката. По темата е написала няколко публикации. Но аспирантското място, за което преди години е кандидатствала било прехвърлено в друга катедра и това става причина, както сама обяснява, да се насочи към нещо по-практично. По същото време, през 1987 г., се открива свободно място за художник в Строително-ремонтната секция в родния ѝ град, където започва работа. „Тогавашната технология на масмедията беше съвсем друга, всичко се правеше ръчно и няма нищо общо със съвременните реклами“, спомня си сега Мариета. Много скоро разбира, че е попаднала в колектив, в който хората са прекрасни и трудно би се разделила с тях. Но не само сантиментални чувства са причина да остане, въпреки първоначалните си временни намерения. Колкото повече опознава в детайли професията, толкова по-интересно ѝ става. А и обстановката в железниците е доста динамична, разнообразна, което също я кара да размисли и я задържа. Така през 2004 г. завършва магистратурата си по счетоводство и контрол във великотърновския университет „Св.

реалността по-добра, защото това зависи само от нас. Запомнила го е от баща си, художникът Христо Кулев – с много национални и международни награди и изложби, от когото е наследила любовта към изобразителното изкуство. „За него нямаше ден в живота, в който да не е рисувал, и тази отдаденост и любов към духовното е примера, с който съм израснала и който ме е възпитал. Подкрепата му винаги е била от изключително значение за мен“ споделя Мариета. И веднага се връща в детските си години, когато заедно с него са подредили първата ѝ изложба – в двора на къщата им в Горна Оряховица. „С голям ентузиазъм татко ми помогна да я направим. Закачи картините ми с щипки на въжето за пране“ – добавя тя. Идвали да я гледат не само децата от махалата, но и родителите им, а после в квартала дълго се говорило за нея. По това време пак тръгнала на уроци по рисуване при колеги на баща си. Въпреки че според Мариета в изобразителното изкуство не най-важното е образованието – или имаш талант, или го нямаш. Но то дава шлифовката, насочва към различни техники, как и кога да ги ползваш. Любимата ѝ през последните години техника

МИНИАТЮРНИЯТ СВЯТ НА РЕЛСИТЕ ОТНОВО ПРЕДИЗВИКА ГОЛЯМ ИНТЕРЕС

Сдружение клуб „Железопътен моделизъм - България“ съвместно с клуб БГТТ и www.railwaypassion.com организираха национална модулна ТТ среща на железопътните моделисти. Тя е продължение на поредицата от инициативи на организацията за популяризиране на железопътния моделизъм у нас. На 14 юни, в Националния военноисторически музей, почитателите на това хоби имаха възможност за пръв път да се запознаят с новото модулно трасе, с дължина 50 метра, в мащаб 1:120 (ТТ), според FREMO стандартите. Сред посетителите беше и бившият премиер на България Симеон Сакскобургготски заедно със съпругата си. Да види създаденото от членовете на „Железопътен моде-

лизъм“ дойде и зам.-изпълнителният директор на „Холдинг БДЖ“ ЕАД Чавдар Трендафилов заедно с дъщеря си и сина си.

Председателят на клуба Емил Чаушев отбеляза, че интересът към събитието, което се провеждаше в Деня на бащата, е неочаквано голям. Новото този път обаче беше, че в организацията му са участвали и други два български клуба, както и група румънски хобисти, които са се включили при изграждането на трасето с модел на една от гарите на северната ни съседка. По думите на Емил Чаушев до този момент изработеният от тях модел не е бил излаган публично. Това е първата среща с широката зрителска аудитория, на която посетителите можеха да се любуват и наслаждават на красотата на умаленият свят на релсите. По време на изложбата върху тях „на живо“ беше демонстрирано дислоциране на сухопътни части на българската армия, доставки на суровини за различни населени места, разположени по трасето, както и движението на експресни, бързи и пътнически влакове. В композициите им бяха включени и ешелони, пренасящи военна техника.

Гостите имаха възможност и сами да управляват някои от миниатюрните модели, което достави най-голямо удоволствие на малките посетители.

ЕНЬОВДЕН

Еньовден е един от най-важните летни празници в народния календар. Чества се на 24-и юни, когато по църковен канон е рождението на Св. Йоан Кръстител. В българската традиция Еньовден стои по значение редом с Коледа, Великден и Гергьовден, но от всички тях като че ли той е с най-силно езическо влияние. С него са свързани множество вярвания за слънцето, водата и лечебните растения. Смята се за патронен празник на билкарите.

Календарно е свързан с лятното слънцестоене – един от най-важните астрономически преломи в годината, така че, съвсем естествено, в основата на празника стои култът към слънцето. Според народната вяра от този ден то започва да умира, а годината клони към зима. Християнизираният вариант на тази представа е митологемата за Св. Еньо, който „облича кожата и отива да донесе зима“. Вярва се, че сутринта на празника, когато изгрива, слънцето „трепти“, „играе“ и който види това, ще бъде здрав през годината. Точно по изгрев, всеки трябва да се обърне с лице към него и през рамо да наблюдава сянката си. Отразява ли се тя цяла, човекът ще бъде здрав през годината, а очертае ли се наполовина – ще боледува. С култа към слънцето е свързано и паленето на обредни огньове, което е характерно за цяла Европа.

Повсеместно е разпространена вярата, че преди да „тръгне към зима“, слънцето се окъпва във водоизточниците и прави водата лековита. После се отърсва и росата, която пада от него е с особена магическа сила. Затова всеки трябва да се умие преди изгрев в течаща вода или да

се отъркаля в росата за здраве. В крайморските райони на страната вярват, че морето „спира да се движи“ и също се къпят в него. За лечение и гадаене се взима „мълчана вода“ (налята от девствено момиче, при пълно мълчание, от 3, 7 или 9 извора). Спорадично битуват представите, че през нощта срещу празника не бива да се пие вода, нито да се налива, а в самия ден не се пере, за да не се поболе член на семейството.

В нощта срещу Еньовден билките имат най-голяма сила. Вярва се, че след изгрева те я губят и не трябва да се берат. Затова се събират рано сутринта, преди да се е показало слънцето. От билките, между които на първо място еньовче, жените правят еньовски китки и венци, вързани с червен конец. В някои райони приготвят толкова китки, колкото души са в семейството, наричат ги и ги оставят през нощта навън. Сутринта по китката гадаят за здравето на този, комуто е наречена. Еньовските китки и венци окачват на различни места из дома и през годината ги използват за лек – с тях кадят болните, запойват ги или ги окъпват с вода, в която са топили китките или венците.

С тревите и цветята, набрани на празника, увиват и голям еньовски венец, през който всички се провират за здраве. Той също се запазва и се използва за лекуване. Според народните вярвания болестите по човека са 77 и половина. За 77 болести има цял, само за половината болест – няма. Впрочем и за нея има половин билка, която обаче само определени билкари могат да намерят и използват. В нощта срещу Еньовден билярки и магьосници приготвят своите церове, като ги варят в нов, пръстен съд.

СЛАДКИШ С ЧЕРЕШИ

НЕОБХОДИМИ ПРОДУКТИ:

1 кг череша
3 яйца
2 к. ч. захар
125 г краве масло
1 ч. ч. кисело мляко
1 ч. л. сода
2 ч. ч. брашно
пудра захар (за поръсване)

НАЧИН НА ПРИГОТВЯНЕ:

Яйцата се разбиват със захарта. Добавя се разтопеното масло и сместа отново се разбива. Киселото мляко се разбърква със содата и се излива към горната смес, след което постепенно се прибавя пресятото брашно.

Тестото се обърква добре и се изсипва в та-

вичка, намазана с масло и посипана с брашно. Отгоре се разстилат черешите, на които предварително са извадени костилките. Пече се на умерена фурна.

След като изстине, се нарязва на пастички и се поръсва с пудра захар. По желание може да гарнирате със сметана или сладолед.

ЧЕРЕШИТЕ

Черешите са на почит от древни времена не само заради красивите си цветове, но и заради полезните си плодове. Теофраст, ученик на Аристотел, пише за тях в „История на растенията“ през 3 век пр. н.е. и разказва, че родината им е някъде между Черно и Каспийско море, а за първи път са култивирани от гърците. Освен с прекрасен вкус, черешите са изключително полезни за нашето здраве.

УНИЩОЖИТЕЛИ НА СВОБОДНИ РАДИКАЛИ

Когато говорим за суперхрани, споменаваме боровинките и други горски плодове, но черешите имат пълното право да присъстват в този списък. С индекс от 5000 по скалата за измерване на съдържанието на антиоксиданти ORAC, те са на почти равна позиция с ягодите, малините и ябълките. Това означава, че можем да разчитаме на тях да забавят процесите на клетъчно стареене и да ни предпазят от сърдечносъдови заболявания.

РЕГУЛАТОРИ НА ОТДЕЛИТЕЛНАТА СИСТЕМА

Още в древността черешите се били предписвани като средство за премахване на газовете и ускоряване на отделянето. Заради техния диуретичен ефект, се препоръчват при различни заболявания на пикочно-половата система. В народната медицина много сокове, сиропи и рецепти съдържат и дръжките на черешите, които също имат лечебни свойства.

ПРОТИВОВЪЗПАЛИТЕЛНО СРЕДСТВО

Интересно изследване от Университета Мичиган съобщава, че приемът на череша може да се сравни по ефект с взимането на аспирин или друго нестероидно противовъзпалително лекарство. Ефектът им срещу подагра и артрит е добре известен и плодът, сокът или екстракт от него се предписват често от лекари, практикуващи алтернативна медицина.

ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ СЛЕД СПОРТ

Няколко изследвания намират връзка между ускореното мускулно възстановяване и консумацията на череша. Състезатели в марафон, в чиято диета е включен сок от череша 5 дни преди и 2 дни след състезанието, се възстановяват много по-бързо от участниците, приели плацебо. Ако страдате често от мускулна треска, опитайте!

ЗА ПО-ДЪЛБОК СЪН

Черешите съдържат мелатонин – същият хормон, който тялото произвежда след здрач, и който се грижи за добрият ни сън, памет и имунитет. Ако ви е трудно да заспите, работите на смена или скоро сте летели през няколко часови зони, хапнете шепачереша преди лягане.

ПОМОЩНИК В ДИЕТИТЕ

Поради високото съдържание на вода и фибри, черешите засищат бързо и помагат да се чувствате леки и витални. В 100 гр череша се съдържат 63 калории, 13 гр захари и 2 гр фибри. Черешите са и добър източник на витамин С.

КЕЙК С ЧЕРЕШИ

НЕОБХОДИМИ ПРОДУКТИ:

100 г масло
1 ч. ч. захар
500 г череша (без костилки)
60 мл прясно мляко
3 яйца
300 г брашно
1 пакетче бакпулвер
1 лимон

ЗА ОТГОРЕ:

30 г разтопено масло
2 с. л. кафява захар
30 г захар
50 г брашно
канела

НАЧИН НА ПРИГОТВЯНЕ:

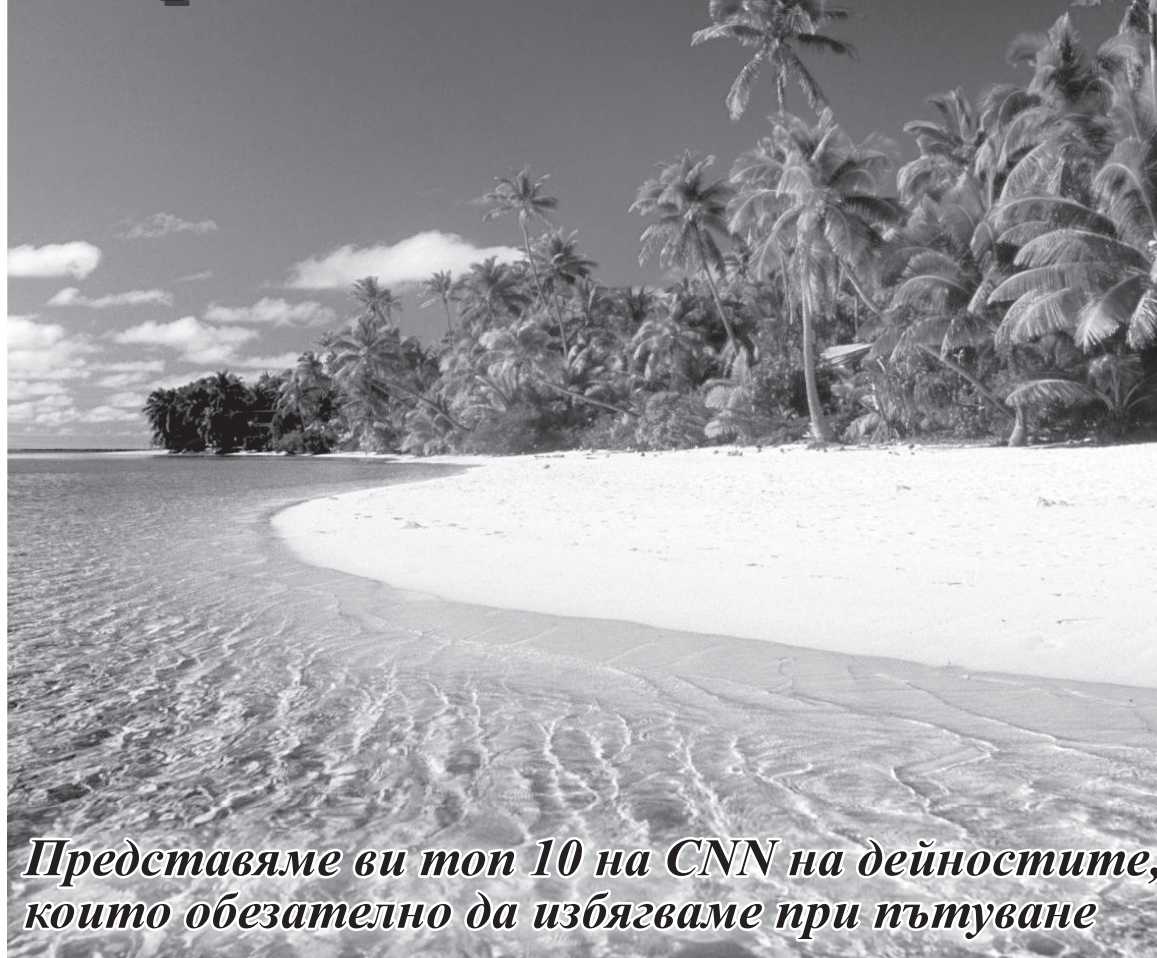
Разбийте маслото и захарта до гладък и пухкав крем. Добавете при непрекъснато разбиване яйцата едно по едно. Долейте постепенно млякото, сока и кората на лимона и пресятото брашно с бакпулвера. Накрая разбърквайте с дървена лъжица до хомогенност.

Сипете сместа в малка подмазнена и леко набрашнена форма. Загладете леко и напъхайте почистените череша отгоре.

Смесете 30 г масло, кафявата захар, брашното и малко канела. С тези трохи поръсете отгоре кейка. Сложете го да се пече в предварително загрята на 180 градуса фурна за около 30-40 мин. Към края проверете дали кейкът е изпечен, като забучите клечка за зъби. Печете, докато клечицата излезе суха.

ДЕСЕТ НЕЩА, КОИТО НЕ ТРЯБВА ДА ПРАВИТЕ

по време на лятната си почивка

Представяме ви топ 10 на CNN на дейностите, които обезателно да избягваме при пътуване

10 ДА ПОДЦЕНИМ АДА, НАРЕЧЕН ЛЕТИЩЕ „ХИЙТРОУ“

Говорейки за Лондон е лесно да подценим няколко хиляди мили блъсканица, през която трябва да минем, както и куп проверки заради повишения риск от терористично нападение – поне така казват. Да отидете на „Хийтроу“ по-малко от два часа преди полет, особено международен, е не просто риск, ами 100% гаранция, че ще изтървете самолета си.

9 ДА НЕ ОБМЕНИТЕ ПАРИ ВЪВ ВАЛУТАТА НА СТРАНАТА, В КОЯТО ОТИДЕТЕ

Това може да стане и на летището, макар че според стара народна мъдрост там разликата в курса е по-висока. Да, донякъде е така, но рискува ли си да се шляете в голям град, за да търсите най-изгодния курс, особено ако говорим за чужбина, където не познавате „терена“ и можете да станете жертва на някоя измама?

8 ДА СЕ ОПИТВАТЕ ТВЪРДЕ НАСТОЙЧИВО ДА СЕ ПАЗАРИТЕ

Да, в някои държави това е вид култура, но все пак – заслужава ли си да спорите с някой местен за, да речем, 50 цента от хубавия шал с разкошни цветни краски, на който жена ви ще се зарадва?

7 ДА СИ МИСЛИТЕ, ЧЕ ЗНАЕТЕ КОГА Е ПЕРФЕКТНИЯТ МОМЕНТ ДА РЕЗЕРВИРАТЕ САМОЛЕТЕН БИЛЕТ

Много хора считат, че знаят всичко, но дали е така? Според проучване на „Кауак“ оптималното време за резервация е между 34 и 21 дни преди съответния полет – международен или вътрешен.

6 ДА НЕ ЗАТВОРИТЕ ХУБАВО КАПАЧКАТА НА ШАМПОАНА

Или пък на всички такива „необходими“ течности. Защото можете да си представите какво ще представлява куфара ви след това, нали?

5 ДА ВЗЕМЕТЕ ГРАДСКИЯ ТРАНСПОРТ

Да чакате за микробуса или малкия рейс, в

който жегата изглежда на висотите на „Ад“ на Данте? Да обиколите целия град в такива условия, докато стигнете до хотела си? Не се стискайте за 20 долара и си вземете такси.

4 ДА ВЯРВАТЕ НА НАДПИСИТЕ „БЛИЗО ДО ЦЕНТЪРА“

Това са твърденията с много широка база на интерпретация. Дали е едно и също „близо до центъра“ в милионен град или в градче с постоянно население от 1000 души?

3 ДА НЕ ПРОВЕРИТЕ ПЛАНА НА МОБИЛНИЯ СИ ТЕЛЕФОН, ПРЕДИ ДА ОТИДЕТЕ В ЧУЖБИНА

Мама, татко, бате, баба, дядо – всички искат да са уверени, че сте добре, докато сте зад граница. Така че трябва да се обаждате – няма как. Затова по-добре вижте каква е най-изгодната тарифа, за да не се окаже почивката ви по-евтина, отколкото сметката ви за мобилния телефон.

2 ДА НЕ КУПИТЕ ВЕДНАГА НЕЩО, КОЕТО ХАРЕСВАТЕ

Ще разгледам още малко. Ще обиколя до съседното магазинче, може да е по-евтино. Да, добри предположения. Само че замисляли ли сте се, че в съседното магазинче може и да го няма точно този сувенир, а когато се върнете там, където сте го видели, да се окаже, че някой ви е изпреварил? А и къде е гаранцията, че ще е много по-евтино на друго място, а не с 10 цента например?

1 ДА ВЗЕМЕТЕ ТВЪРДЕ МНОГО БАГАЖ

Когато сте си вкъщи, при големия и хубав гардероб, можете да сте придирчиви и да съблюдавате неща като модни тенденции. Когато сте на път и имате само две ръце за багаж или само една кола, добре е да помислите колко можете да сложите в нея. И озаптете жена си, че тя ще плаща сметката ви за сецнат кръст, ако й се иска да вземе „още само онези чудесни десет чифта сандалки, които ще й стоят най-добре точно в средата на ваканцията“.

СЛАДОЛЕД С КРОКОДИЛСКИ ЯЙЦА ПО ФИЛИПИНСКИ

Филипинско кафене предлага уникален сладолед, направен с крокодилски яйца, вместо с кокоши. Вкусът на сладоледа въобще не е странен, а е много богат, защото жълтъкът в крокодилските яйца е 80 процента. Тъй като крокодилите са застрашен вид, заведението получава от близка ферма само яйца, които не са се излюпили или са излишни.

Необичайните сладоледи напоследък са много модерни. Неотдавна британско заведение пусна сладолед с вкус на риба и пържени картофи, а друго - замрази кърма. В надпреварата обаче води Япония – там се предлага сладолед с вкус на сурово конско месо, на телешки език и на октопод.

КОИ СА НАЙ-СКЪПИТЕ СВАТБЕНИ ТОРТИ?

Едно от най-важните неща за една сватба е тортата, особено ако се женят звезди. Сайтът „Daily Meal“ състави класацията на деветте най-скъпи звездни сватбени торти.

9. Шоколадовата торта на Пол Маккартни и Хедър Милър за 4500 долара

Макар, че бракът на тази двойка завърши с тежък развод, изглежда и двамата имат страст към шоколада. Тяхната 4-етажна богата на шоколад торта бе създадена от опитни сладкари от Бирмингам, Великобритания.

8. Ваниловата торта на Ким Кардашиан и Кание Уест за 6685 долара

Ким познава лукса, но в сравнение с тортата от първата ѝ сватба, тази ванилова торта си е направо евтина. 2-метровата торта на 7 етажа бе ванилово бяла с много плодове.

7. Тортата на Майкъл Дъглас и Катрин Зита Джоунс за 7000 долара

Сладкарката Силвия Уейнсток сътвори 10-етажна ванилова торта с маслен крем. С височина от 180 см тортата бе обсипана с цветя, а според слуховете, горните два етажа били сложени в залата едва за тържеството.

6. Безглустеиновата торта на Челси Клинтън и Марк Мезвински за 11 000 долара

Дъщерята на експрезидента на САЩ Бил Клинтън и партньорът ѝ Марк Мезвински се ожениха през 2010 г. Тортата им бе бяла без глутен, обсипана с 1000 рози, калии и орхидеи от захарно тесто.

5. Черно-бялата торта на Ким Кардашиан и Крис Хъмфри за 20 000 долара

Реалити звездата Ким каза „Да“ на баскетболиста Крис през 2011 г. Автор на 240-сантиметровата торта с тегло 272 кг е Патрик Хансен. От „Daily Meal“ се шегуват с двойката, че вероятно остатъците от тортата са просъществували по-дълго от брака им, който завърши след само 72 дни.

4. Тортата на Еди Мърфи и Никол Мичел за 25 000 долара

На екрана Еди Мърфи забавлява всички, но за сватбата си бе сериозен, особено, когато стана въпрос за тортата. Еди и Никол се ожениха през 1993 г., а сватбеният им сладкиш, обсипан със захарни рози, струваше 25 000 долара.

3. Тортата на Лайза Минели и Дейвид Гест за 40 000 долара

На 12 етажа тортата бе истинско предизвикателство за сладкарите. За разлика от повечето сладкиши в класацията, този бе решен в червено, черно, сребърни листенца и лилави захарни рози.

2. Тортата на принцеса Даяна и принц Чарлз за 40 000 долара

Тази сладкарска скулптура бе решена в бял крем с рози, лилии и орхидеи и герба на кралското семейство. Смята се, че направата на всички детайли е отнела около 14 седмици. Тази 150-сантиметрова торта бе само една от всички 27 торти, които бяха сервирани по време на сватбата на Даяна и Чарлз.

1. Бялото чудо на Уилям и Кейт за 80 000 долара

Дизайнер на тази кралска торта е Фиона Кеърнс. Плодовата торта на Уилям и Кейт бе покрита с бял крем и 900 захарни цветчета. Всъщност цветята бяха цели 17 вида, сред които английска роза, шотландски бодил, уелски нарцис, ирландска детелина и момина сълза, като всяко цвете има собствена символика. Сигурно това е имала предвид Мария Антоанета, когато е казала „Като няма хляб, да ядат паста“.

ВЕЛИКОБРИТАНИЯ ЗАБРАНИ ЧИПСА И ШОКОЛАДА В УЧИЛИЩЕ

В училищата във Великобритания бе въведена забрана за консумация на чипс, снакс, бонбони, шоколад и газирани напитки. Разпореждането е издадено от британското министерство на средното образование. Едновременно с това е забранено да се слагат солници в училищните столове.

Учениците нямат право да добавят за обяд повече от една чаена лъжичка кетчуп или горчица. Пържени храни се допускат два пъти в седмицата. Подобни ограничения се прилагат и към сладкиши – само два пъти седмично. В същото време децата ще бъдат насърчавани да консумират зеленчуци, плодове и ядки. В менюто се увеличава количеството на рибните ястия, яйца, боб.

На големите гари в испанска Галисия и Северна Португалия пътниците могат да чуят беседа за местните забележителности ... докато получават безплатен масаж

ПОЛЕЗНО ЗА ВАШЕТО ПЪТУВАНЕ

Според едно от популярните „умотворения“, описващи нашата народопсихология, българинът най-много го е страх да не настине и да не се... мине. Независимо дали приемате или не това твърдение, едва ли ще отречете, че няма турист, който да не обича да бъде поглезен или сюрпризиран с някоя безплатна екстра. Затова предвид сезона на отпуските, искаме да насочим вниманието ви върху няколко приятни комплимента и полезни услуги, предлагани от европейските железници по популярни туристически дестинации.

Ако това лято се озовете в северната част на Португалия или в испанска Галисия непременно посетете по-големите местни жп гари (като тази в Порто например). Това може да ви донесе безплатна релаксираща процедура.

От края на миналата година туристическите организации от Северна Португалия и от северо-западната испанска провинция Галисия работят съвместно по проект за рекламиране на своите региони сред туристите, използващи жп транспорта. Способът, който са избрали за тази цел е доста необичаен. На пасажерите, слизащи на португалските и испански гари на Пиринейския полуостров, освен пълни с полезна информация за местните забележителности брошури, се предлага и безплатен масаж. Процедурата се извършва от правоспособни масажисти в специално обособени зони в гаровите чакални. Тя помага на

пристигащите както да възстановят силите си след пътуването, така и да опознаят съответния регион. В хода ѝ физиотерапевтите запознават гостите с прелестите и забележителностите на съответните региони.

Участващите в програмата туроператори твърдят, че след подобна изненада у туристите винаги остават топли спомени за местното гостоприемство. А това може да ги провокира в бъдеще отново да посетят тези провинции

за отбих и пътешествия.

В случай пък, че посетите голям град във Франция и ви потрябва електрически контакт, за да заредите телефона, лаптопа или друго преносимо устройство – отново тръгнете към гарата. В гаровите комплекси на по-известните френски градове, включително Париж, Монпарнас, Лил и Страсбург, може не само да си решите проблема без излишни притеснения и заплащане, но и да помогнете на природата и своето здраве.

Вече половин година френските държавни железници (SNCF) предлагат на желаещите оригинален начин да заредят мобилните си устройства, докато се грижат за добрата си физическа форма и за опазването на природата. Това става чрез устройствата We-Bike – специални велотренажори, произвеждащи електрическа енергия – монтирани на най-посещаваните френски гари. Въртейки педалите

им туристите произвеждат сами енергията, която пълни изпразнените батерии на електронните джаджи.

Знаем обаче, че не всичко винаги е само купон. Понякога в бързината и разсеяността си става така, че губим вещи във влака. Случи ли се – не бързайте да изпадате в паника. В Западна Европа самосъзнанието и отговорността на останалите пътници са малко по-различни от балканските, а бюрата за загубени вещи функционират доста добре. И все пак, ако имате такъв „късмет“, дано да ви сполети във Финландия.

За предмети, забравени във влаковете и по гарите на финландските железници (VR Group), можете да направите справка на съществуващия единен телефон в специална служба. VR Group и Бюрото за изгубени вещи (Suomen Loytotavarapalvelu Oy) са подписали споразумение за съвместна работа и в съответствие с него имат създадена единна база. Ето защо, ако се съмнявате, че нещо ваше може да е останало в купето или на пейка в чакалната, позвънете и проверете на номер 0600 41006 (цената на минута разговор е + 2 € към тарифата). Ако е намерено и предадено, общата информационна база помага бързо да се установи къде се намира „изоставеното“.

Всеки месец пътниците на финландските влакове губят около 3 500 разнообразни вещи, половината от които са на стойност повече от 200 евро. Сред най-забравяните са смартфоните и таблетите. Находките са предават в клоновете на Бюрото на изгубени вещи, сортират се по ценност и се пазят безплатно в продължение на три месеца.

Тъй като специализираната служба има офиси в много градове на страната, бъде ли открита търсената вещ, служителите ще ви насочат към най-удобния за вас, където тя ще бъде изпратена. Възможно е и да я получите като пощенска пратка (за сметка на получателя) до адрес в страната или чужбина, който вие посочите.

Ивайло ПАШОВ

В много от френските гари пътниците могат да заредят с енергия мобилните си устройства сами със специални велотренажори We-Bike

Загубеното във влак или на гара във Финландия лесно може да бъде открито в Бюрото за изгубени вещи